

✧ Texty na tento týden - Žd 10:35–39; 11:1–29.31; 12:1–3

✧ Základní verš

„S pohledem upřeným na Ježíše, který vede naši víru od počátku až do cíle. Místo radosti, která se mu nabízela, podstoupil kříž, nedbaje na potupu; proto usedl po pravici Božího trůnu.“ (Žd 12:2)

Nejoblíbenějšími kapitolami listu Židům jsou pravděpodobně kapitoly 11 a 12. Křesťanský život popisují jako zápas, jehož se účastníme. Vítězství dosáhnou všichni, kteří zůstanou věrní. V dopise je také popsáno drama vykoupení jako běh, ve kterém věřící z minulosti navzdory utrpení vytrvali, ale zatím nedostali odměnu.

Je to proto, že příběh ještě neskončil, ale pokračuje i dnes. My jsme součástí závěrečného dějství. Drama vrcholí, vstoupili jsme do poslední části závodu, přičemž Ježíš čeká na cílové čáře po Boží pravici. Poskytuje inspiraci a dokonalý příklad toho, jak běžet vítězně. Je svědkem a zárukou toho, že odměna je skutečná. Je předchůdcem, který nám otevírá cestu (Žd 6,19.20; 10,19–23).

Autor listu Židům v 11. kapitole vysvětluje, že víra je důvěrou v Boží zaslíbení, i když jejich uskutečnění ještě nemůžeme vidět. Tato lekce se bude zabývat otázkou, co je víra a jak ji získat. Ukáže nám příklady z minulosti, ale zejména se znovu podíváme na Ježíše, který „vede naši víru od počátku až do cíle“ (Žd 12,2).

✧ Osnova lekce:

Výrazným tématem 11. a 12. kapitoly listu Židům je povzbuzení k víře, důvěře, věrnosti, a to i navzdory nepříznivým okolnostem, kterými mohou křesťané procházet. Jsou zde představeny nejen inspirativní postavy dějin, které Hospodinu důvěřovaly, ale především Ježíš, který nám na naší cestě víry chce pomoci úspěšně dojít až do konce.

- Žd 10:35–39: Povzbuzení, abychom neztráceli víru/důvěru (neděle)
- Žd 11:17–19: Příklad víry – Abraham (pondělí)
- Žd 11:20–28: Příklad víry – Mojžíš (úterý)
- Žd 11:31: Příklad víry – Rachab (středa)
- Žd 12:1–3: Průvodce na cestě víry – Ježíš (čtvrtek)

NE 6. března – SPRAVEDLIVÍ BUDOU ŽÍT Z VÍRY

Žd 10:35-39 „³⁵Neztrácejte proto odvahu, neboť bude bohatě odměněna. ³⁶Potřebujete však vytrvalost, abyste splnili Boží vůli a dosáhli toho, co bylo zaslíbeno. ³⁷Vždyť už jen „docela krátký čas, a přijde ten, který má přijít, a neopozdí se. ³⁸Avšak můj spravedlivý – říká Bůh – bude žít, protože uvěřil. Kdo by však odpadl, v tom nenajdu zalíbení.“ ³⁹Ale my přece nepatříme k těm, kdo odpadají a zahynou, nýbrž k těm, kdo věří a dosáhnou života.“

Zj 13:10 „Kdo má jít do zajetí, půjde do zajetí. Kdo má zemřít mečem, musí mečem zemřít. Teď musí Boží lid osvědčit trpělivost a víru.“

Zj 14:12 „Zde se ukáže vytrvalost svatých, kteří zachovávají Boží přikázání a věrnost Ježíši.“

Žd 10:23 „Držme se neotřesitelné naděje, kterou vyznáváme, protože ten, kdo nám dal zaslíbení, je věrný.“

Žd 4:14 „Protože máme mocného velekněze, který vstoupil až před Boží tvář, Ježíše, Syna Božího, držme se toho, co vyznáváme.“

Žd 3:19 „Tak vidíme, že nemohli vejít pro svou nevěru.“

Abk 2:2-4 „²Hospodin mi odpověděl, řekl: „Zapiš to vidění, zaznamenej je na tabulky, aby si je čtenář mohl snadno přečíst. ³Vidění už ukazuje k určitému času, míří neomylně k cíli; prodlévá-li, vyčkej, neboť přijde zcela jistě, zadržet se nedá.“ ⁴Pozor na opovázlivce; není v něm duše přímá. Spravedlivý bude žít pro svou věrnost.“

Abk 1:12-17 „¹²Cožpak nejsi od pradávna, Hospodine, svatý Bože můj? My nezemřeme. Hospodine, pověřil jsi ho soudem, Skálo, uložil jsi mu, aby trestal. ¹³Tvé oči jsou čisté, nemohou se dívat na zlo a hledět na trápení. Proč tedy trpíš věrolomné, mlčíš, když svěvolník pohlcuje spravedlivějšího?

¹⁴Což jsi učinil lidstvo jako mořské ryby, jako havět, nad níž nevládne nikdo? ¹⁵On udicí vytahuje všechny a lapá je do své sítě, do svého nevodu je chytá. Proto se raduje a jáás. ¹⁶Proto obětuje své síti a svému nevodu páli kadidlo; neboť skrze ně se mu dostává výborného podílu a nejuťnějšího pokrmu. ¹⁷Což bude svou sít vyprazdňovat bez přestání, bez soucitu vraždit pronárody?“

Žd 10:5-10 „⁵Proto Kristus říká, když přichází na svět: `Oběti ani dary jsi nechtěl, ale dal jsi mi tělo. ⁶V zápalné oběti ani v oběti za hřích, Bože, jsi nenašel zalíbení. ⁷Proto jsem řekl: Zde jsem, abych konal, Bože, tvou vůli, jak je o mně v tvé knize psáno. ⁸Předně říká: `Oběti ani dary, oběti zápalné ani oběti za hřích jsi nechtěl a nenašel jsi v nich zalíbení' - totiž v takových, jaké se obětují podle zákona. ⁹Potom však řekne: `Zde jsem, abych konal tvou vůli.' Tak ruší prvé, aby ustanovil druhé. ¹⁰Tou vůli jsme posvěceni, neboť Ježíš Kristus jednou provždy obětoval své tělo.“

Žd 9:27.28 „²⁷A jako každý člověk jen jednou umírá, a potom bude soud, ²⁸tak i Kristus byl jen jednou obětován, aby na sebe vzal hříchy mnohých; po druhé se zjeví ne už kvůli hříchu, ale ke spáse těm, kdo ho očekávají.“

Žd 10:25 „Nezanedbávejte společná shromáždění, jak to někteří mají ve zvyku, ale napomínejte se tím více, čím více vidíte, že se blíží den Kristův.“

Ř 1:16.17 „¹⁶Nestydím se za evangelium: je to moc Boží ke spasení pro každého, kdo věří, předně pro Žida, ale také pro Řeka. ¹⁷Vždyť se v něm zjevuje Boží spravedlnost, která je přijímána vírou a vede k víře; stojí přece psáno: `Spravedlivý z víry bude živ.“

Ga 3:11 „Je jasné, že nikdo není před Bohem ospravedlněn na základě zákona, neboť čteme: `Spravedlivý bude živ z víry.“

2Tm 2:13 „Jsme-li nevěrní, on zůstává věrný, neboť nemůže zapřít sám sebe.“

PO 7. března – ABRAHAMOVA VÍRA

Žd 11 17-19 „¹⁷Abraham věřil, a proto šel obětovat Izáka, když byl podroben zkoušce. Svého jediného syna byl hotov obětovat, ačkoli se mu dostalo zaslíbení a bylo mu řečeno: ¹⁸„Z Izáka bude pocházet tvé potomstvo.“ ¹⁹Počítal s tím, že Bůh je mocen vzkřísit i mrtvé. Proto dostal Izáka zpět jako předobraz budoucího vzkříšení.“

Žd 11:1-19 „¹Věřit Bohu znamená spolehnout se na to, v co doufáme, a být si jist tím, co nevidíme. ²K takové víře předděl se Bůh přiznal svým svědectvím. ³Ve víře chápeme, že Božím slovem byly založeny světy, takže to, na co hledíme, nevzniklo z viditelného. ⁴Ábel věřil, a proto přinesl Bohu lepší obět než Kain a dostalo se mu svědectví, že je spravedlivý, když Bůh přijal jeho dary; protože věřil, `ještě mluví, ač zemřel'. ⁵Henoch věřil, a proto nespáčil smrt, ale Bůh ho vzal k sobě. Nebyl nalezen, protože ho Bůh přijal. `Ještě než ho přijal, dostalo se Henochovi svědectví, že v něm Bůh našel zalíbení. ⁶Bez víry však není možné zalíbit se Bohu. Kdo k němu přistupuje, musí věřit, že Bůh jest a že se odměňuje těm, kdo ho hledají. ⁷Noé věřil, a proto pokorně přijal, co mu Bůh oznámil a co ještě nebylo vidět, a připravil koráb k záchraně své rodiny. Svou vírou vynesl soud nad světem a získal podíl na spravedlnosti založené ve víře. ⁸Abraham věřil, a proto uposlechl, když byl povolán, aby šel do země, kterou měl dostat za úděl; a vydal se na cestu, ačkoli nevěděl, kam jde. ⁹Věřil, a proto žil v zemi zaslíbené jako cizinec, bydlil ve stanech s Izákem a Jákobem, pro které platilo totéž zaslíbení, ¹⁰a upínal naději k městu s pevnými základy, jehož stavitel a tvůrcem je sám Bůh. ¹¹Také Sára věřila, a proto přijala od Boha moc, aby se stala matkou, ačkoliv už překročila svůj čas; pevně věřila tomu, kdo jí dal zaslíbení. ¹²Tak z jednoho muže, a to už starce, vzešlo tolik potomků, `jako bezpočtu je hvězd na nebi a jako je písku na mořském břehu'. ¹³Ve víře zemřeli ti všichni, i když se splnění slibů nedožili, nýbrž jen zdálky je zahlédli a pozdravili, vyznávající, že jsou na zemi jen cizinci a přistěhovalci. ¹⁴Tím dávají najevo, že po pravé vlasti teprve touží. ¹⁵Kdyby měli na mysli zemi, z níž vykročili, měli možnost se tam vrátit. ¹⁶Ale oni toužili po lepší vlasti, po vlasti nebeské. Proto sám Bůh se nestydí nazývat se jejich Bohem. Vždyť jim připravil své město. ¹⁷Abraham věřil, a proto šel obětovat Izáka, když byl podroben zkoušce. Svého jediného syna byl hotov obětovat, ačkoli se mu dostalo zaslíbení a bylo mu řečeno: ¹⁸„Z Izáka bude pocházet tvé potomstvo.“ ¹⁹Počítal s tím, že Bůh je mocen vzkřísit i mrtvé. Proto dostal Izáka zpět jako předobraz budoucího vzkříšení.“

Gn 21:12.13 „¹²Bůh však Abrahamovi řekl: `Netrap se pro chlapce a pro tu otrokyni; poslechni Sáru ve všem, co ti říká, neboť tvé potomstvo bude povoláno z Izáka. ¹³Učiním však národ i ze syna otrokyně, neboť také on je tvým potomkem.“

Ř 4:17-20 „¹⁷ jak je psáno: `ustanovil jsem tě za otce mnohých národů'. Je naším otcem před tváří toho, v nějž uvěřil, před Bohem, který dává život mrtvým a povolává v bytí to, co není.¹⁸ On uvěřil a měl naději, kde už naděje nebylo; tím se stal `otcem mnohých národů' podle slova: `tak čtené bude tvé potomstvo'.¹⁹ Neochabl ve víře, i když pomyslel na své již neplodné tělo - vždyť mu bylo asi sto let - i na to, že Sára již nemůže mít dítě;²⁰ nepropadl pochybnosti o Božím zaslíbení, ale posílen vírou vzdal čest Bohu v pevné jistotě.“

ÚT 8. března – MOJŽÍŠOVA VÍRA V NEVIDITELNÉ

Žd 11:20-28 „²⁰ Izák věřil, a proto Jákobovi a Ezauovi dal požehnání v pohledu do budoucna.²¹ Jákob věřil, a když umíral, požehnal oběma Josefovým synům a poklonil se přitom k vrcholu své berly.²² Josef věřil, a na sklonku svého života řekl, že synové izraelští vyjdou z Egypta, a nařídil, co se má stát s jeho kostmi.²³ Mojžíšovi rodiče věřili, a proto svého syna tři měsíce po narození ukrývali; viděli, že je to vyvolené dítě, a nezalekli se královského rozkazu.²⁴ Mojžíš věřil, a proto, když dospěl, odepřel nazývat se synem faraónovy dcery.²⁵ Raději chtěl snášet příkoří s Božím lidem než na čas žít příjemně v hříchu;²⁶ a Kristovo pohanění pokládal za větší bohatství než všechny poklady Egypta, neboť upíral svou mysl k budoucí odplatě.²⁷ Věřil, a proto vyšel z Egypta a nedal se zastrašit královým hněvem; zůstal pevný, jako by Neviditelného viděl.²⁸ Věřil, a proto ustanovil hod beránka a dal pokropit dveře jeho krví, aby se zhoubce nemohl dotknout prvorozených.“

Žd 10:32-35 „³² Jen si vzpomeňte na dřívější dny! Sotva jste byli osvíceni, už jste museli podstoupit mnohý zápas s utrpením;³³ někteří tím, že byli před očima všech uráženi a utiskováni, jiní tím, že stáli při postižených.³⁴ Vždyť jste trpěli spolu s uvězněnými a s radostí jste snesli i to, že jste byli připraveni o majetek, neboť víte, že máte bohatství lepší a trvalé.³⁵ Neztrácejte proto odvahu, neboť bude bohatě odměněna.“

Žd 13:3 „Pamatujte na vězně, jako byste byli uvěznění s nimi; pamatujte na ty, kdo trpí, vždyť i vás může potkat utrpení.“

ST 9. března – VÍRA RACHABY V ZÁCHRANU

Žd 11:31 „Nevěstka Rachab věřila, a proto přátelsky přijala vyzvědače a nezahynula s nevěřícími.“

Joz 2:8-11 „⁸ Zvědové se ještě neuložili k spánku, když k nim vstoupila na střechu.⁹ Řekla těm mužům: „Vím, že Hospodin dal zemi vám. Padla na nás hrůza před vámi a všichni obyvatelé země propadli před vámi zmatku.¹⁰ Slyšeli jsme, jak Hospodin před vámi vysušil vody Rákosového moře, když jste vycházeli z Egypta, a jak jste v Zajordání naložili se dvěma emorejskými králi, se Sichonem a Ógem, které jste zahubili jako klaté.¹¹ Jakmile jsme to uslyšeli, ztratili jsme odvahu a pozbyli jsme ducha, poněvadž Hospodin, váš Bůh, je Bohem nahoře na nebi i dole na zemi.““

Žd 11:32 „Mám ještě pokračovat? Vždyť by mi nestačil čas, kdybych měl vypravovat o Gedeónovi, Barákovi, Samsonovi, Jeftovi, Davidovi, Samuelovi a prorocích.“

Žd 11:35-38 „³⁵ Ženám se jejich mrtví vraceli vzkříšení. Jiní byli mučeni a odmítli se zachránit, protože chtěli dosáhnout něčeho lepšího, totiž vzkříšení.³⁶ Jiní zakusili výsměch a bičování, ba i okovy a žalář.³⁷ Byli kamenováni, mučeni, řezáni pilou, umírali pod ostrím meče. Chodili v ovčích a kozích kůžích, trpěli nouzí, zakoušeli útisk a souzení.³⁸ Svět jich nebyl hoden, bloudili po pouštích a horách, skrývali se v jeskyních a roklinách země.“

ČT 10. března – JEŽÍŠ – PŮVODCE A DOKONAVATEL NAŠÍ VÍRY

Žd 12:1-3 „¹ Proto i my, obklopeni takovým zástupem svědků, odhodme všecku přítěž i hřích, který se nás tak snadno přichytí, a vytrvejme v běhu, jak je nám uloženo,² s pohledem upřeným na Ježíše, který vede naši víru od počátku až do cíle. Místo radosti, která se mu nabízela, podstoupil kříž, nedbaje na potupu; proto usedl po pravici Božího trůnu.³ Myslete na to, co všechno on musel snést od hříšníků, abyste neochabovali a neklesali na duchu.“

Žd 10:37 „Vždyť už jen `docela krátký čas, a přijde ten, který má přijít, a neopozdí se.“

Žd 12:2 ČSP „Upřeně hledíce k původci a dokonavatelí víry Ježíši, který pro radost, která byla před ním, podstoupil kříž, pohrdnuv hanbou, a sedí po pravici Božího trůnu.“

Žd 11:39-40 „³⁹ A ti všichni, ačkoliv osvědčili svou víru, nedočkali se splnění toho, co bylo zaslíbeno, ⁴⁰ neboť Bůh, který zamýšlel pro nás něco lepšího, nechtěl, aby dosáhli cíle bez nás.“

Zj 20:4 „Viděl jsem trůny a na nich usedli ti, jimž byl svěřen soud. Spatřil jsem také ty, kdo byli státi pro svědectví Ježíšovo a pro slovo Boží, protože nepoklekli před dravou šelmou ani jejím obrazem a nepřijali její znamení na čelo ani na ruku. Nyní povstali k životu a ujal se vlády s Kristem na tisíc let.“

Žd 10:5-14 „⁵ Proto Kristus říká, když přichází na svět: 'Oběti ani dary jsi nechtěl, ale dal jsi mi tělo.' ⁶ V zápalné oběti ani v oběti za hřích, Bože, jsi nenašel zalíbení. ⁷ Proto jsem řekl: 'Zde jsem, abych konal, Bože, tvou vůli, jak je o mně v tvé knize psáno.' ⁸ Předně říká: 'Oběti ani dary, oběti zápalné ani oběti za hřích jsi nechtěl a nenašel jsi v nich zalíbení' - totiž v takových, jaké se obětují podle zákona. ⁹ Potom však řekl: 'Zde jsem, abych konal tvou vůli.' Tak ruší prvé, aby ustanovil druhé. ¹⁰ Tou vůlí jsme posvěceni, neboť Ježíš Kristus jednou provždy obětoval své tělo. ¹¹ Každý kněz stojí a koná denně bohoslužbu, znovu a znovu přináší tytéž oběti, ale ty nikdy nemohou navždy zahladit hříchy. ¹² Kristus však přinesl za hříchy jedinou oběť, navěky usedl po pravici Boží ¹³ a hledí vstříc tomu, až mu budou nepřátelé dáni za podnož jeho trůnu'. ¹⁴ Tak jedinou obětí navždy přivedl k dokonalosti ty, které posvěcuje.“

2Tm 2:13 „Jste-li nevěrní, on zůstává věrný, neboť nemůže zapřít sám sebe.“

Fp 2:5-8 „⁵ Necht' je mezi vámi takové smýšlení, jako v Kristu Ježíši: ⁶ Způsobem bytí byl roven Bohu, a přece na své rovnosti nelpěl, ⁷ nýbrž sám sebe zmařil, vzal na sebe způsob služebníka, stal se jedním z lidí. A v podobě člověka ⁸ se ponížil, v poslušnosti podstoupil i smrt, a to smrt na kříži.“

PÁ 11. března – PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

„Vírou ses připojil ke Kristu a vírou se tvůj duchovní život může také rozvíjet. Víra vyžaduje, abys Bohu něco dal a něco od něj přijal. Odevzdej mu všechno – své srdce, svůj rozum, svou práci. Odevzdej se mu úplně, abys mohl poslušně splnit všechno, oč tě požádá.“

Musíš také všechno přijmout. Přijmi Ježíše Krista jako Boží dar a dovol mu, aby žil ve tvém srdci. Přijmi jej jako svou sílu, spravedlnost a jako svého trvalého pomocníka. On ti dá sílu, abys žil tak, jak si to Bůh přeje.“ (SC 70; CVP 71.72)

„Bůh nám vždy nejdříve poskytne fakta a důvody a pak po nás žádá, abychom věřili. Víme, že existuje, protože všechno stvořil. Tím, co pro nás koná, nám představuje svůj charakter. Víme, že Bible je pravdivá, protože se přesně splnilo, co předpověděla.“

Možnost pochybovat nám Bůh nevzal. Naše víra stojí na dobrých důvodech, nikoli však na nezvratných důkazech. Kdo chce pochybovat, má pro to prostor. Naopak lidé, kteří chtějí skutečně poznat pravdu, najdou dostatek dobrých důvodů, aby mohli věřit. Svou víru mohou postavit na Bibli.

Náš rozum nedokáže plně pochopit Boží charakter ani Boží činy. Ani nejchytřejší a nejdělanější lidé nedokážou plně porozumět bytosti, jakou je Bůh. Bůh pro nás vždy zůstane zahalen tajemstvím. Biblická kniha Jób se ptá: ‚Dokáže prozkoumat Boží úmysly, obsáhnout velikost Všemohoucího? Jeho dokonalost převyšuje nebesa – co jsi ty proti němu? Jeho vědění je bez hranic – čím se mu chceš rovnat?‘ (Jb 11,7.8).“ (SC 105; CVP 107)

Otázky k rozhovoru

1. Jistý křesťanský učenec kdysi napsal: *Credo ut intelligam*, což v překladu z latiny znamená „Věřím, abych pochopil“. List Židům 11,3 říká, že „ve víře chápeme“. Jaký je vztah mezi vírou a pochopením? Proč víra často předchází porozumění? Proč musíme jít někdy vpřed ve víře v to, čemu zpočátku nerozumíme?

2. Řecké slovo *pistis* znamená „víra“ i „věrnost“. Proč jsou oba významy důležité při snaze porozumět tomu, co to znamená žít „ve víře“? Jak lidé z Žd 11 svou věrností prokázali svou víru? Jak můžeme udělat totéž?

3. Ačkoli chápeme, že víra je Boží dar (Ř 12,3), jakou roli (pokud vůbec) hrajeme při přijímání a rozvíjení tohoto daru?

Praktický závěr

Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?

Podněty k modlitbám

Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.

Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?

Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.

